

Фоменко В. С.

студентка ОС «Магістр»,

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

Ромашко О. М.

кандидат економічних наук, доцент,

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-415-6-28>

РОЗВИТОК АУТСОРСИНГУ В УКРАЇНІ

На сьогодні бухгалтерський аутсорсинг розглядають як послугу з повного або часткового ведення бухгалтерського обліку іншою компанією, при цьому не наймаючи в штат співробітників бухгалтерської служби. В сучасних реаліях він набирає популярності серед малого та середнього бізнесу, оскільки для них це можливість зекономити витрати на заробітну плату працівникам бухгалтерської служби, витрати на програмне забезпечення та інші витрати пов'язані з бухгалтерською службою, та при цьому отримати якісне ведення бухгалтерського обліку висококваліфікованими спеціалістами.

За результатами аналізу дослідження, яке оприлюднив Інститут економічних досліджень та політичних консультацій – «Середній бізнес в Україні: Terra incognita чи «схований» Mittelstand» [1] в Україні у 2022 році представниками малого та середнього бізнесу є 1 млн 732 тис підприємств, саме вони є потенційними клієнтами аутсорсингових компаній [1].

В Україні послугам аутсорсингу віддають перевагу 36% підприємств, проте серед цих компаній тільки 13,5% вдаються до нього з ціллю здійснення бухгалтерського обліку [2].

Оскільки поступово зростає попит в аутсорсингу в нашій країні, то відповідно створюються і компанії, які надають відповідні послуги. Крім того, українські аутсорсингові компанії навіть посідають місця в світовому рейтингу Міжнародної асоціації ІАОР «The 2023 Global Outsourcing 100». В таблиці 1 наведено українські компанії, які посіли відповідне місце у цьому рейтингу.

**ТОП аутсорсингових українських компаній за 2023 рік
в міжнародному рейтингу**

№ з/п	Назва компанії	Група	Місто заснування компанії
1	COMPUTOOLS	Leader (лідер)	м. Запоріжжя
2	Edvantis	Rising Star (висхідна зірка)	м. Львів
3	Eleks	Leader (лідер)	м. Львів
4	Infopulse	Leader (лідер)	м. Київ
5	Innovecs	Rising Star (висхідна зірка)	м. Київ
6	Intellias	Leader (лідер)	м. Львів
7	Miratech	Rising Star (висхідна зірка)	м. Київ
8	N-iX	Leader (лідер)	м. Львів
9	NIX	Leader (лідер)	м. Харків
10	Sigma Software	Leader (лідер)	м. Харків
11	Softengi	Leader (лідер)	м. Київ
12	Svitla Systems	Leader (лідер)	м. Сан-Франциско

Джерело: складено автором на основі даних [3]

На жаль, жодна з представлених компаній не надає послуги з бухгалтерського аутсорсингу. Проте в Україні є офіси зарубіжних компаній, які входять у цей рейтинг та надають подібні послуги – це Deloitte та KPMG. Тому вітчизняні суб'єкти господарювання мають можливість передати обов'язки по веденню бухгалтерського обліку ТОПовим міжнародним компаніям.

Основними причинами того факту, що так мало компаній в нашій країні користуються послугами аутсорсингу для здійснення бухгалтерського обліку це: погана обізнаність керівників в подібного роду послугах, та наявність на ринку компаній до яких була б висока довіра, а також той факт, що аутсорсинг чітко не регулюється законодавством.

Так згідно п. 5 статті 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV кожне підприємство може самостійно обирати форму бухгалтерського обліку, тому з законодавчої точки зору перекладати обов'язки зі здійснення бухгалтерського обліку на аутсорсинг не є порушенням [4].

Для надання послуг з аутсорсингу бухгалтерського обліку компанія повинна мати КВЕД 69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування.

Переваги аутсорсингу в тому, що бухгалтерський облік будуть здійснювати висококваліфіковані спеціалісти, що дасть можливість в перспективі підвищити конкурентоспроможність, вихід зі штату одного з бухгалтерів через хворобу, звільнення чи інші фактори, не уповільнить діяльність компанії, оскільки в аутсорсингу спеціалісти є взаємозамінними, а також вдасться оптимізувати витрати, пов'язані з утриманням бухгалтерської служби на підприємстві.

Проте, недоліки у використанні аутсорсингових послуг також присутні. Так недоліком є вірогідність недотримання комерційної таємниці, і як наслідок отримання комерційної інформації конкурентами, що може призвести до збитків компанії. Крім цього, існує ризик закриття компанії, яка надає послуги з аутсорсингу. Ще одним недоліком можуть стати труднощі в комунікації з контрагентом, оскільки навіть в найкращих фірмах витрачається час на налагодження комунікації та інколи можуть виникати затримки, що призводить до уповільнення виконання покладених завдань, особливо це може бути проблемою, якщо виникає термінове питання, що потребує негайного вирішення.

При підписанні договору між компаніями для здійснення послуги аутсорсингу часто вкладається і договір страхування професійної відповідальності або просто прописуються відповідні пункти в договорі. В такому випадку передбачаються значні суми штрафних санкцій або покриття збитків, що дає додаткову гарантію компанії-клієнта.

Отже, аутсорсинг стає з кожним роком все популярнішим серед малих та середніх підприємств, він має як плюси, так і мінуси. Однак, нині підприємства України мають недостатньо досвіду в організації та веденні бухгалтерського обліку шляхом аутсорсингу. Основними бар'єрами є недостатня обізнаність керівників компаній, обмежена кількість перевірених постачальників послуг та недостатня регуляція цієї сфери на законодавчому рівні. Проте український аутсорсинг бухгалтерського обліку має значний потенціал для майбутнього зростання й може стати важливим інструментом для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на глобальному ринку та, так само, як й аутсорсинг в ІТ сфері нашої країни вийти на міжнародний рівень.

Література:

1. Ангел С., Басько В., Кузяків О. Середній бізнес в Україні: Terra incognita чи «схований» Mittelstand. Інститут економічних досліджень та політичних

консультацій. 2023. URL: http://www.ier.com.ua/files/Projects/2023/TDF/___Medium_Business_Report_30.01.2024_UKR_.pdf

2. Koba Olena, Koshlyak Darya Currented state of the accounting outsourcing market in Ukraine. *Науковий журнал «Економіка і регіон»*. Полтава: ПНТУ, 2023. Т. (3(90)). С. 104–112. URL: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/3035/2433>

3. Міжнародна асоціація IAOP «The 2023 Global Outsourcing 100». URL: <https://www.iaop.org/Content/19/165/5657>

4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>